

2017-imut Nunatta Karsiata naatsorsuutaasa akuersissutigineqarnissaannik siunnersuut
(Aningaasaqarnermut Nunanilu Avannarlerni suleqatigiinnermut Naalakkersuisoq)

Akissuteqaat

(Aningaasaqarnermut Nunanilu Avannarlerni suleqatigiinnermut Naalakkersuisoq)

Aappassaaneerinnineq

Naalakkersuisut sinnerlugit Kukkunersuiinnermut Ataatsimiititaliap Nunatta Karsiata 2017-imut naatsorsuutaanut isumaliutissiissusiaanut qujassuteqarfigiumavara.

Ataatsimiititaliap isumaqatigiittup naatsorsuutit eqqortumik takutitsisuunerannik, akuersissutigineqarnissaanillu innersuussinera Naalakkersuisut iluarisimaarlugu maluginiarpaat.

Kukkunersuiinnermut Ataatsimiititaliap – ukiut kingulliit assigalugit – Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuuseriviata ingerlaavartumik pitsanngoriartornera pillugu kukkunersuiisunit avataaneersunit paasissutissanik pissarsisimanagera Naalakkersuisut pitsaasuutippaat. Ukiut siuliini kukkunersuiisut oqaaseqaateqarfigisaat arlallit 2017-imi naammassineqarput. Tamatuma saniatigut kukkunersuiisut oqaaseqarfigisaat allat – suli naammassineqanngitsut - pitsanngoriarfiupput.

Pitsannguutit allat ataatsimiititaliap iluarinartuutitai tassaapput missingersuutininik malitseqartitsinermik oqimaaqatigiissitsisarnermillu suleriaatsit, tamannalu naatsorsuutini atuinernik isertitanillu naatsorsuinernik ataavartumik pitsanngoriaataavoq, taamaalillunilu aamma Namminersorlutik Oqartussani pitsaasumik ataavartumik missingersuutininik malitseqartitsinermut ikorfartuisuulluni.

Kukkunersuiinnermut Ataatsimiititaliap ataatsimiititaliap apeqqutaasa passunneqarnerisa aaqqissuunnerisa pitsanngoriarnerannik misiginera, taamaattoq Naalakkersuisut pisuni ataasiakkaani ataatsimiititaliap apeqqutaanut akinissamut piffissaliussanik malinninniapiloorsimanagerat Naalakkersuisut maluginiarpaat. Taamaammat ataatsimiititaliap apeqqutaanik piffissaq eqqorlugu akissuteqartarnerit pitsanngorsarnerat Naalakkersuisut aalluttuarumavaat.

Kukkunersuiinnermut Ataatsimiititaliap pissutsit tikkuaavigineqartut qaqugukkut iliuuseqarfigineqarlutik aaqqinneqarnissaasa naatsorsuutigineqarsinnaanerannik erseqqissumik aaqqissuussaasumillu nalunaaruteqartarnissap ersarinnerunissaa amigaatigigaa, taamaalillunilu malitseqaataasumik apeqqutit pinngitsoortinneqarsinnaanerat Naalakkersuisut aamma maluginiarpaat. Tamanna pitsanngorsarneqarsinnaasoq Naalakkersuisut isumaqatigaat.

Kukkunersuinermut Ataatsimiititaliap tikkuussaaniq iluarsiinnginnerit, Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuuserinermit atortorissaarutaasa tunngaviumik ullutsinnut naleqqutinnginnerannik patsiseqarpoq. Pisortat ataatsimoorlutik naatsorsuuserinermit atortorissaarutaat, ERP-mik atortorissaarut nutaaq kiisalu kontonik allattuiffik nutaaq, ingerlaavartumik atulersikkiartorneqarput, taakkulu ataatsimiititaliap Naalakkersuisullu ugartugaannik pitsannguinnissamut ilapittuinissaat naatsorsuutigineqarpoq.

Naalakkersuisulli tassunga atatillugu pisortat ataatsimoorussamik naatsorsuuserinermit atortorissaarutaannik nutaamik atulersitsinerat, ingerlatsinerup ataavartup isumagineqarnerata saniatigut piffissartornarlunilu isumalluutinik annertuumik atuiffiunera erseqqissaatigiumavaat. Taamaammat Kommuneqarfik Sermersuup misilittagai aallaavigalugit piffissaliussamut pilersaarut nutartigaq ataatsimiititaliap piviusorsiornerusutut isigalugu oqaatigimmagu Naalakkersuisut iluarisimaarpaat.

Kukkunersuinermit Ataatsimiititaliaq isumaliutissiissummini aamma innersuussutinik arlalinnik saqqummiussivoq. Naalakkersuisut akissummi uani inassuteqaatit tamaasa oqaaseqarfigisinnaanngilaat, taamaattoq makku oqaatigissavaat:

Nikingassutit nassuiaatigineqarnissaannik maleruagassat erseqqissarneqarnissaat Kukkunersuinermit Ataatsimiititaliap kaammattuutigaa. Immikkoortup tamatuma pitsanngorsarneqarnissaa Naalakkersuisut isumaqatigaat, ataatsimiititaliallu siunnersuutaa naapertorlugu malittarisassanik erseqqissaateqassalluni.

Aningaasarsiani atorfinitsitsinernilu iliuutsini kukkunernik annertuunik siumugassaqaangitsoq Ataatsimiititaliap paasivaa, taamaattoq atorfinitsitsinerni arlalinni atorfinitsitsinermut isumaqatigiissutinik utertitsisoqarsimannnginnerata iliuseqarfigineqarnissaa innersuussutigalugu. Naalakkersuisut tamanna ataatsimiititaliap siunnersuutaa naapertorlugu iliuseqarfigissavaat.

EU Kommissionip suliniutigeqqusai arlallit malinniarlugit ukiumut naliliinermik nalunaarusiaq suliarineqartarpoq. Ukiumut naliliinermik nalunaarusiaq taanna Kukkunersuinermit Ataatsimiititaliamut nassiunneqassasoq, ataatsimiititaliarlu taanna naapertorlugu piumasaqassasoq Nunatta Karsianut kukkunersuiisup kaammattuutigaa. Nalunaarusiap Naalakkersuisunut saqqummiunneqarnerani kissaatigineqartutut siunissami nassiunneqartassasoq Naalakkersuisut qulakkeerumavaat.

Nukissiorfiit agguataarinermut naatsorsuutaasa Nukissiorfiit ukiumut naatsorsuutaannut ilanngunneqartassasut Ataatsimiititaliap kissaatigaa. Agguataarinermut naatsorsuutit Nukissiorfiit nittartakkakut qupperneranneereerput. Nukissiorfiit taamatullu aamma suliffeqarfiit namminersortitat allat naatsorsuutaat Naalakkersuisut nunatta karsiata naatsorsuutaannut ilanngussatut ilaatikkumavaat.

Namminersorlutik Oqartussat aktiaatileqatigiiffiit ukiumoortumik nassuiaatip siunissami ulloq 1. oktober saqqummiunneqartarnissaa Kukkunersiuinermut Ataatsimiititaliap innersuussutigaa. Nassuiaat siunertaminut naammassinnilluni ukiumi sapinngisamik siusinnerpaamik saqqummiunneqartassasoq Naalakkersuisut soorunami kissaatigaat, tamatumanimi ingammik aktiaatileqatigiiffiit ukiumoortumik nalunaarusiaasa upernaap ingerlanerani augustillu qaammataanut tamanut saqqummiunneqartarnerat, nassuiaatip ukiup ingerlanerani qanoq siusitsigisumik saqqummiunneqarsinnaanera pissusissamisoortumik killiliisuummat. Ataatsimiititaliap innersuussutaa Naalakkersuisut ilungersorlutik naammassiniassavaat.

Ataatsimiititaliap ukioq manna aningaasanut inatsimmi sanaartukkanut aningaasaliissutinik immikkut aallussivoq. Taakku atorineqartarnerisa ersarinnerunissaat Ataatsimiititaliap kissaatigaa. Ataatsimiititaliap ilaatigut susassaqaqfinnik akisussaasunik toqqakkanik ilisimatitsiffiusumik ataatsimeeqateqartarnikkut, oqartussaaffeqarfinni assigiinngitsuni sanaartukkanik oqartussaaffiit assigiinngitsut aningaasaliinikkut ingerlatsinikkullu akisussaaffimminnik malinnaanerisa annertuumik assigiinngissuteqarnera nalilerpaa. Suliniutit ataasiakkaat ingerlanneqarneri aningasalersorneqarnerilu pillugit takussutissiisernerup nukittorsaavigineqarnissaa ataatsimiititaliap innersuussutigaa. Tassunga atatillugu Naalakkersuisunut ilaasortat ataasiakkaat Missingersuutit Naatsorsuutillu pillugit inatsimmi § 11, imm. 2 naapertorlugu oqartussaaffeqarfinnini aningaasaliissutinut akisussaasuunerat Naalakkersuisut erseqqissaatigissavaat. Ilaatigullu aalajangersagaq tamanna malikkumallugu Naalakkersuisut qitiusumik sanaartornermik immikkoortoq Naalakkersuisut atorunnaarsippaat. Tamatumalu kinguneranik Naalakkersuisoqarfiit ataasiakkaat tamarmik immikkut sanaartukkanik aningaasaliissutiminnut akisussaapput. Ingammillu immikkoortuni ikittunik annikitsunilluunniit sanaartornermi aningaasaliissuteqarfiusuni, taamaalillunilu assersuutigalugu sanaartukkanut isumaqatigiissutinut kiisalu sanaartornermi siunnersortinik avataaneersunik passussinermik misilittakkanik katersinissamut killilimmik periarfissaqartunut tamanna unammillernartuusinnaavoq. Ataatsimiititaliilli siunissami sanaartornermut aningaasaliissutini atuinerup pitsaannerusumik malinnaaffigineqarnissaanut innersuussutaa Naalakkersuisut malinniassavaat, tassungalu ataatillugu iliuusaasinnaasunik isumaliuteqarumallutik.

Tamatuma saniatigut ataatsimiititaliap misissuinernik annertuumik arlalinnik ingerlataqarpoq, taakkulu Naalakkersuisut naatsumik oqaaseqarfigissavaat.

2016-imi ilaasunik angallassinermut sullissinissamik isumaqatigiissusiornerup ingerlasimanera Ataatsimiititaliap immikkut misissuiffigaa. Naalakkersuisut naammagisimaarlugu paasivaat, suliami tamatumani malittarisassat inatsisillu unioqquatinneqarsimanngitsut Ataatsimiititaliap maluginiarsimagaa. Pineqartumi neqeroortitsinissap tulliup ingammik kingullermik neqeroortitsinermi misilittagaasut tunngavigalugit pitsanngorsarneqarsinnaanera ataatsimiititaliap ilanngullugu naliliutigaa. Neqeroortitsinissami tullermi suliap ingerlanerani ataatsimut pilersaarummik, ataatsimiititaliamut attuumassuteqartumut nassiunneqartussamik

suliaqartoqassasoq Ataatsimiititaliap immikkut kaammattuutigaa. Naalackersuisut siunnersuut pitsaasuutippaat, Naalackersuisullu tamanna akuersaartumik siunnerfeqarlutik isumaliutigiumavaat. Uani taaneqassaaq kommuninit tallimaasunit sisamat peqataaffigisaannik ukiaq manna attaveqatigiinneq pillugu isumasioqatigiittoqarmat, kingulliullu ukiumi nutaami ingerlanneqarnissaa pilersaarutaammat. Ineqarnermut Attaveqatigiinnermullu Naalackersuisup ajoraluartumik napparsimanermik peqquteqartumik sullissinissamik isumaqatigiissutit pillugit isumasioqatigiinnissaaq pilersaarutigineqartoq kinguartittariaqarsimamma. Isumasioqatigiinneq 2019-imi upernaakkut ataatsimiinnermut atatillugu ingerlanneqassammat, tassanilu sullissinissamik isumaqatigiissutip tullissaa politikikkut siammasissumik oqaluuserineqarnissaanik periarfissaqassaaq.

Kortip benzinamut akiliutissap aalajangersimasup eqqunngitsumik atorneqarsimanagera tunuliaqutaralugu akeqanngitsumik biileqartitaanermut atatillugu aningaasartuutigineqartut Ataatsimiititaliap ilanngullugit immikkut misissueqqissaarfigai. Tassunga atatillugu Naalackersuisut eqqunngitsumik atuisimaneq ilungersunartorujussuurtut, soorunamilu akuersaarneqarsinnaanngitsutut isigimmassuk qularutigineqassanngilaq.

Aningaasaqarnermut Nunanilu Avannarlerni suleqatigiinnermut Naalackersuisoq suliap malitsigisaanik ilitsersuummik nutaamik, namminersorlutik oqartussat naatsorsuuserinermut ilitsersuutaanut ilanngunneqartumik akuersissuteqarpoq.

Ilitsersuut nutaaq naapertorlugu immikkoortuni atorffimmut atatillugu biilnut atugassanik benzinamut akiliutissanik korteqartarunnaarput. Tamatumalu kingorna taamaallaat suliffimmut atatillugu biilerisat, biilnut aalajangersimasut orsersorneqareernerisa kingorna akiligassamik, biilip nalunaarsorneqarnerata normuanik ilanngussilluni nassitsinikkut tamanna pisinnaalissaaq. Suliffimmut atatillugu biilit isumaqatigiissuteqarfiusut saniatigut biilnik allanik orsertoqarsinnaanngilaq. Nalinginnaasumik ammasarfiit avataanni orsernikkut, inuk biilnik atuisoq nammineerluni akileeqqaartariaqassaaq, kingornalu aningaasartuutigisap nalinginnaasumik nalilersoreernerani aningaasartuutit utertillugit.

Ilitsersuusiap assilineranik Kukkunersuinermit Ataatsimiititaliaq nassinneqassaaq.

Naggataagut 2019-imut Nunatta Karsiata Naatsorsuutai kukkunersuuisunit Deloittemik kukkunersiorneqarnissaat Ataatsimiititaliap inassutigaa. Naalackersuisut tassunga isumaqataapput.

Naggasiullugu Kukkunersuinermit Ataatsimiititaliaq isumaliutissiisummik annertuumik suliaqarsimanageranut qujassuteqarfigissavara. 2018-imi upernaakkut qinersisoqarnera, ilaatigullu tamatuma kinguneranik ukiut siuliinut sanilliullugu Nunatta Karsiata Naatsorsuutaanut piffissakinnerulluni suliarinninnermini Ataatsimiititaliaq suliaminut naapertuuttumik

piffissaqarsimangilaq. Taamaakkaluartoq annertuumik imaqartumik sukumiisumillu isumaliutissiissusiorsimaneq nersualaartariaqarpoq.

Taama oqaaseqarlunga suliaq Inatsisartunut inaarutaasumik aappassaaniigassanngortippara.